

Uni Næs, sóknarprestur, í ólavsökuprædikuni í Dómkirkjunni:

Kristindómur er ekki bara kristintrúgv frá prædiku-stóli og út á kirkjugáttina

»Kristintrúgv er trúgv virksom í kærleika – eisini uttan fyrri kirkjudyrdnar – í dagliga lívinum manna millum. Trúgvinn eigur at vera virksom í kærleika til næstan,« segði Uni Næs millum annað í prædiku sinni í Dómkirkjunni í Havn ólavsökudag. »Kristindómurinn hefur við hin einstaka at gera. uppgávan hjá tykkum, sum sita við valdið í dag, er at finna loysnir. Loysnir, sum tæna hinum einstaka og somuleiðis allari tjóðini.«

Latum okkum øll biðja! Kæri himmalski faðir, takk fyrri at krossur Kristusar framvegis er hátt hevjaður í fólk okkara, og at krossins evangelium enn ljóðar til okkara um frelsu frá synd og deyða. Góði Heilagi andi, upplýs og vegleið tu okkum við Guðs almáttuga orði hjørtu okkara og lat okkum fegin gera eftir orði tinnu. Signa okkum øll sum eru við til hesa gudsstænastu bæði á landi og sjógv. Amen.

»Tá segði Jesus við lærusveinar sínar: »Vil nakar ganga aftan á meg, tá avnókti hann sjálfan seg og tók upp kross sin og fylgi mær! Ti at tann, ið vil bjarga lívi sínum, skal missa tað; men tann, ið missir lív sitt fyrri minar sakir, skal finna tað. Ti hvat gagnar tað manni, um hann vinnur allan heimin, men má bota afturfyrri við sál sína? Ella hvat skal maður geva í viðurlag fyrri sál sína? Ti at menniskjasonurin skal koma í faðirs síns dyrd við einglunum sínum, og tá skal hann gjalda einum og hvørjum eftir virki hansara!« (Matt. 16, 24-27)

Fyrri nøkrum árum síðani sá eg eina mynd umborð á einum av strandfaraskipum okkara. Myndin var tikin av vagni, og lýsti eitt vakurt færoyskt bygðarlag: Batahylin, fjørna, bygdina og bœin. Fremst í myndini lög smærri og stórra bátar bundnir við keina.

Tað, sum hugtók meg við myndini var, at krossstræði einum av teimum stórru maskinbátunum var serliga sjónligt. Tað var líkasum tikið fram í myndini og fændi um alt, sum gekk fyrri seg: Virksemd á bryggjuni, bygðarlagið og tey, sum voru í bønnum og arbeiðu.

Myndin ein sonn prædika

Um tann, sum hevði tikið myndina, hevði ætlað tað soleiðis við krossinum, veit eg ikki, men myndin gjørdist ein sonn prædika.

Myndin var tikin ein góðveðursdag og boðaði frá dagliga lívinum á landi og sjógv. Hóast hon var svart og hvít, so kundi tú mynda sær vakurlæikan og spælandi lítnar frá sjóvarmálanum og niðan í lóðirnar. Eitt fríðsælt færoyskt bygðarlag klætt í summarsins skruð.

Tá ið eg hugsi um hesa myndina í dag, renna orðini frá einum av okkara kendu sangbókum mær í huga, tá ið teir syngja og spæla:

Eg var føddur í hesum landi
her stormarnir herja titt
ur einum reinum og ríku havi
heva tindar og fjell seg frítt
her syngi eg minar sangir
um natur í gleði og ró
um sorgarfullar dagar
hjá okkum og hesari tjóð.

Og so ljóðar livsjáttandi niðurlagið:

Eg vil liva
fyrri kærleikan eg fái frá tær
eg vil liva
sum ein spurningur, ið kreivur eitt svar.

Eg var føddur í hesum landi...

Ja, eisini vit kunnu fróast og gleðast um okkara land – um skaparaverkið – eins og Brorson gjørdi tað, tá ið hann festi orðini á blaði í salminum, vit sungu at byrja við: Upp alt, ið Harrin hevur gjørt, hans dyrd og tign at prisa.

Eg var føddur í hesum landi...

Tað var júst stutt eftir at vit vóru fødd, at vit longu fingur krossins merki rist yvir pannu og bróst til vitnisburð um, at vit skuldu tilhoyra hinum krossfesta harra Jesusi Kristi.

Evangeliið er tað sama

Fyrri skjótt tusund árum síðani stóð ein maður utti í Tinganesi og boðaði um hvíta Krist. Hann hevði fingið alagt frá Ólavi kongi Trygvassyni at boða kristindómin í Føroyum.

Sigmundur var ein av teimum, sum boðaði gleðiliga boðskapin um frelsu í trúnni á Jesus Kristus og reisti krossmerkið í fólk okkara.

Síðani hevur evangeliið ljóðað í hesum landi og til fólk okkara gjøgnum öldir. Í góðum tíðum og vánaligum tíðum, í gleði og í sorg. Borið fram av kvinnum og monnum í talu og á skrift.

Tað er tann sami gleði-boðskapurin, sum eisini á hesum tjóðardegi okkara ljóðar til nútíðarmenniskjað við teimum somu gomlu syndunum – og i okkara tjóð kanska meiri raffineraðu syndunum, har tað vanliga menniskjað ikki altíð megnar at fylgja við í tí, sum fer fram, men sum sigst at vera innan fyrri karmarnar av tí, sum lógin ásetur.

Men evangeliið er tað sama, og tað ljóðar altíð til okkara sum ein náðigur boðskapur um frelsu, fríð og rættvís.

Tað er hetta, sum Guð hevur opinberað ella sagt okkum frá við at senda okkum Jesus í heimin sum okkara og heimsins frelsara. Og tann tøkiliga myndin um hesa frelsu er krossurin.

Uni Næs, sóknarprestur í Vestmanna, helt ólavsökuprædikuna í ár. Eftir áheitan frá fleiri av lærarum okkara prenta vit prædiku hansara í fullum líki í blaðnum í dag (Savnmund)

Ein gongur undan okkum

Jesus sigur í evangelium í dag: »Vil nakar ganga aftan á meg, tá avnókti hann sjálfan seg og tók upp kross sin og fylgi mær!«

Hvat vil tað siga at ganga aftan á Jesusi ella at fylgja honum eftir?

Vit kunnu í øllum førum skilja orðini á tann hátt, at tað er ein, sum gongur undan okkum! Guð hevur við Jesu deyða á Golgata og uppreisni páskamorgun gjørt tað møgult hjá okkum syndugu menniskjum at fylgja við Jesusi. At ognast hesa frelsu er bert ein gongd leið – og tað er leiðum um Golgata.

Guð hevur fulgjort verkið – og tað er bert Guðs góði Heilagi Andi, sum dag og dagliga kann sannføra okkum um hesa Guðs frelsugerð. At liva í trúnni á Jesus Kristus fær eisini

avleiðingar fyrri dagliga liv okkara saman við næstanum.

Eitt kristið menniskjað er ein, sum elskar næsta sin og ber byrðar hjá honum. Apostulinn sigur: »Berid byrðar hvør hjá øðrum og uppfyllið soleiðis lóg Krists.« (Gal. 6,2)

Henda tryggja lógin ella hesi byggja boðini ljóða soleiðis av Jesu munni: »Tit skulu elska hvør annan; líkasum eg havi elskað tykkum, soleiðis skulu eisini tit elska hvør annan. Á tí skulu allir kenna, at tit eru lærusveinar mínir, um tit hava kærleika hvør til annan.« (Joh. 13,34)

Skulu fyrigeva syndir

Eins og Kristus bar byrðar okkara, soleiðis eiga vit eisini at bera byrðar hvør hjá øðrum. Tær byrðar, vit fæa at bera, fæa vit longu, tá ið Guð kallar á okkum. Tí Guðs kall og hansara rødd broytir okkum menniskju fullkomuliga – eisini í víðurskiftinum við næstan.

Tí byrðarnar, eg komi at bera hjá næsta minum, snúva seg ikki bert um tey ytru víðurskiftini, men í veruleikanum um at fyrigeva næsta minum. Og hetta kann bert verða gjørt við sjálfur at hava upplivað Kristi fyrigevandi hjartalag, sprottið ur krossins evangelium.

Tann, sum skal fylgja Kristusi eftir, fær boð um at fyrigeva syndir. Hetta er ein Kristus-líðing, sum verður lóg á øll kristin.

Týski gudfrøðingurin, Dietrich Bonhoeffer, skriver um hetta at taka upp kross sin.

Hann sigur, »at tann, sum ikki vil taka kross sin, tann, sum ikki vil geva liv sitt sum líðing fyrri menniskju – eitt tilikt menniskja missir felagsskapin við Kristus – hann fylgir ikki eftir.

Men tann, ið missir liv sitt við at fylgja eftir – tað vil siga, tann, sum vil ofra og fyrigeva broður sínum, hann skal finna livið við at fylgja Kristusi eftir. Hann finnur livið í sjálvum krossarfelagsskapinum við Kristus. Ikki at fylgja eftir er at skammast við Kristus, skammast við krossin.»

Vit eru ikki sett til síðis av Guði

Evangeliið kemur til okkara í dag og sigur frá einum Guði, sum ber. At hoyri Kristi til, er eisini at bera. Eins og Kristus varðveitir sambandið við Faðir sín við at bera, og at verða borin av honum, soleiðis varðveita vit eisini sambandið við Kristus við at bera og at verða borin av honum og at fylgja honum eftir.

»Vit fylkjast um titt merki enn,« sungu vit í aðni. Tað er krossmerkið, her verður hugsað um. Tað er hetta sama merkið, sum eyðkennir verkið, ið varðveitir Føroyar mitt land. Tað er krossurin í merki okkara – tað er krossurin

